

Vrt biološke raznolikosti

OŠ DORE PEJAČEVIĆ NAŠICE

2022./2023.

Naša dosadašnja iskustva

- Od 2008. godine naša škola uređuje školski okoliš kroz projekt Vrt biološke raznolikosti. Školski vrt je površine 15.000 m², čine ga travnjak, parkovni dio i „živa ograda“ od 150 sadnica ukrasnog grmlja.
- Vrtom gospodari naša učenička zadruga „Mladost“. Sustavno prikupljamo stari papir, a sredstva ulažemo u nove sadnice i obnovu školskog vrta. Sve aktivnosti temelje se na načelu održivog razvoja i međunarodnog programa eko škole, a provode se kroz skupine izvannastavne aktivnosti: mali čuvari prirodne i kulturne baštine, Biolozi, Mali botaničari, Modelari, Domaćinstvo i Likovne skupine.

VRT BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI, od školske godine 2012./2013.

Cilj projekta:
***iskoristiti potencijal školskog
vrta za kvalitetniju realizaciju
nastave prirodoslovlja**

*Učimo djecu da je vrt izvor zdravlja
i mjesto u kojem živimo.*

Potencijal školskog vrta koristimo

za izradu prehrambenih i ljekovitih proizvoda

- NEVENOVA MAST
- MAST OD ČUVARKUĆE
- ČAJ OD ČUVARKUĆE
- SAPUNI OD LAVANDE
- SOK OD BAZGE

Domaćinstvo

voditeljica: Ivana Feldi Drašinac

„Korisno je pohadati Domaćinstvo jer mnoge stvari naučene na nastavi mogu primijeniti u svakodnevnom životu“, učenica 8.b razreda.

ŠKOLSKI VRT

U kolovozu 2020. godine veliko nevrijeme je potpuno uništilo školski vrt, osobito stabla u parkovnom dijelu. Nakon sanacije srušenih stabala, vrt je zahtjevao obnovu.

 Komentiraj

 Po

PRIJAVA NA NATJEČAJ

„ČUVAJMO SVOJ DOM OD MALIH NOGU! EKOŠKOLE I PROCTER&GAMBLE ZA OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI“

Ukupna vrijednost donacije je 20. 000,00 kuna:

- kupnja vrte opreme zemlje, gnojiva
- kupnja sadnica biljaka
- izgradnja staze do sjenice
- Izrada promotivnog materijala

06. lipnja 2022.

Međunarodna tvrtka Procter&Gamble i Udruga Lijepa Naša raspisale su nagradni natječaj *Čuvajmo svoj dom od malih nogu! Ekoškole i Procter&Gamble za očuvanje biološke raznolikosti* za osnovne škole sa statusom međunarodne Ekoškole s ciljem podizanja svijesti i obrazovanja učenika te lokalnog stanovništva o potrebi očuvanja lokalne i globalne biološke raznolikosti.

Natječaj *Čuvajmo svoj dom od malih nogu! Ekoškole i Procter&Gamble za očuvanje biološke raznolikosti* je bio otvoren od 4. travnja do 20. svibnja 2022. godine, te je na natječaj pristiglo 27 prijava. Od 27 pristiglih prijava žiri je odabrao pet najboljih projekata, a to su:

- 🌿 *Solitarne pčele na sunčanom voćnjaku* Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce, Koprivnica,
- 🌿 *Slavonije na dlanu* Osnovne škole Ivana Mažuranića, Vinkovci,
- 🌿 *Snaga biljnog svijeta* Osnovne škole Visoko,
- 🌿 *Vodena zrcala otoka Šolte* Osnovne škole Grohote i
- 🌿 *Vrt biološke raznolikosti* Osnovne škole Dore Pejačević, Našice.

Čestitamo dobitnicima, a svim sudionicima se zahvaljujemo na sudjelovanju i ulozenom trudu!

„ČUVAJMO SVOJ DOM OD MALIH NOGU!
EKOŠKOLE I PROCTER&GAMBLE ZA
OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI“

Cilj projekta je podizanje ekološke svijesti, educiranja djece i lokalnog stanovništva o potrebi očuvanja lokalne i globalne biološke raznolikosti.

Školski vrt obnavljamo i uređujemo za provođenje kvalitetne nastave prirodoslovlja i učenja za održivi razvoj.

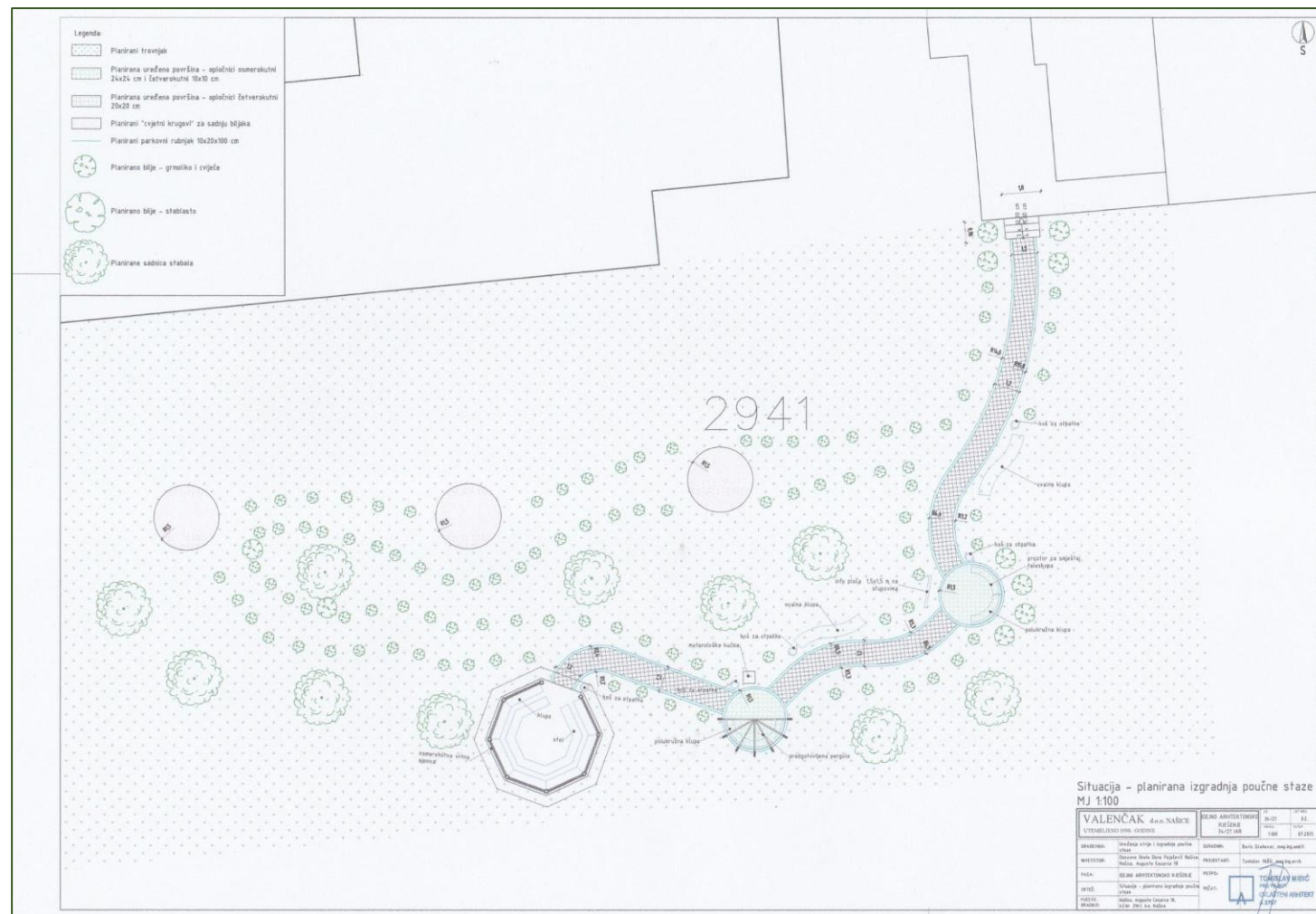
Provedbom školskih aktivnosti u vrtu poboljšavao interes za učenje u školi, razvijamo praktične vještine učenika i **pridonosimo očuvanju biološke raznolikosti.**

Izrada projektne dokumentacije

- obavljena je tijekom školske godine 2021./2022.
- Projektom smo planirali izgradnju poučne staze u vrtu koja uključuje izgradnju sjenice i vrtne staze te sadnju biljaka...

Sadnja biljaka: STJECANJE PRAKTIČNIH VJEŠTINA

- U vrtne radove i sadnju biljaka uključeni su učenici kroz satove razrednika i izvannastavne aktivnosti. Iskustvo praktičnog rada, boravak u prirodi i timski rad, stvaraju osjeća zadovoljstva kod učenika.
- Osim stjecanja praktičnih vještina, kod učenika se razvija i svijest o mogućnostima korištenja prirodnim resursima našeg kraja.
- Postavljena sjenica omogućuje i izvođenje redovne nastave u prirodi. Geometrijski oblici stolova, klupa i same sjenice omogućuju učenicima kroz različite tipove zadataka stjecanje i razvoj matematičkih vještina.

Determinacija biljaka

- Uz postojeće biljke u vrtu, determinirane su i nove biljne vrste.
- Na biljke su postavljene metalne pločice s nazivima biljaka na hrvatskom i latinskom jeziku.

Fenološka promatranja

Tijekom godine:

učenici prate utjecaj godišnjih doba na rast i promjene, te se prilagodbe biljaka iz različitih klimatskih zona na naše klimatske uvjete.

Ove godine uočen je brzi rast biljaka iz planinskog i kontinentalnog područja dok biljke iz mediteranskog područja znatno zaostaju u rastu u ovom dijelu godine.

Mediteranske i tropske biljke su tijekom zimskog perioda smještene u unutrašnjosti škole radi zaštite od zime i smrzavanja.

Izrada edukativnog materijala

- Zbornik učeničkih radova
- **Digitalni herbarij** s prikazom i opisom biljnih vrsta u školskom vrtu nastao je timskim radom učiteljica prirode i informatike, sa učenicima 6. razreda.
- Digitalni herbarij objavljen je na web stranici naše škole.

OŠ DORE PEJAČEVIĆ NAŠICE

Vrt biološke raznolikosti

Zbornik učeničkih radova

Školska godina 2012./2013.

Izrada edukativnog materijala

- Brošura o ljekovitim biljkama i ukrasnom grmlju iz školskog vrta izrađena je u svrhu edukacije učenika i promocije ekološke aktivnosti i samog projekta. Uz ljekovitost pojedinih vrsta napisan je prigodan recept za primjenu pojedine ljekovite biljne vrste.

LJEKOVITO BILJE

Bršljan
Hedera helix
Sirup od bršljana se koristi za ublažavanje i liječenje kašlja. Djelatna tvar u listovima su saponini. Čaj je za reumu.

Recept za sirup od bršljana: 20 g svježih listova bršljana, 20 g svježih listova plućnjaka, 5 - 10 g neke druge suhe biljke po ukusu (majčina dušica, kadulja, lipa) prelići sa 2 dl prokuhane vode, ostaviti 1 sat, procijediti i dodati u tekućinu 2dl kvalitetnog cvjetnog meda. Držati u hladnjaku.

Lavanda
Lavandula officinalis
Lavanda pomaže kod migrene, nesаницe, vrtoglavice. Ublažava grčeve, a korisna je i kod reume i gihta.

Priprema čaja od lavande: 2 žličice lavande prelići s 2 del kipuće vode, nakon 5 do 10 minuta čaj procijediti i piti 2 do 3 puta dnevno. Čaj se pije zaslađen medom za umirenje živaca te nezaslađen ako se pije kod žučnih i crijevnih tegoba.

Čuvarkuća
Sempervivum tectorum
Sadrži polisaharide koji djeluju na imunološki sustav i pomažu pri liječenju kancerogenih bolesti. Sadrži i eterična ulja, mjavlju i jabučnu kiselinu te smole.

Mast od čuvarkuće: Oko 1 žlicu svježe iscijeđenog soka iz listova čuvarkuće, 9 žlica izvrske ili destilirane vode pomiješati s 20 dag svinjske masti i kuhati na slaboj vatri dok se mast ne otopi. Potom tekuću mast procijediti kroz cjedilo u staklenku i ostaviti da mast otvrdne.

VRT BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

Školski vrt je smješten na blagoj padini južne strane dvorišta. Od prikupljenog starog papira, zasadili smo 150 sadnica ukrasnih grmova oko školskog dvorišta. Živa ograda povoljno utječe na mikroklimu vrta, dom je i mnogim korisnim životinjama koje pomažu održanju ekološke ravnoteže. U vrtu su brojne autohtone vrste biljaka: lijeska, javor, bazga, brijest, drijenak, višnja, orah, dunja, hrast ...

Projekt „Čuvajmo svoj dom od malih nogu!“

EKOŠKOLE I PROCTER & GAMBLE ZA OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

omogućio je obnovu školskog vrta sadnjom novih biljaka u **Bioklimatske oaze**, biljke iz različitih klimatskih područja: mediteranske, kontinentalne planinske i tropske. U vrtu provodimo meteorološka mjerenja i pratimo prilagodbe biljaka na klimatske uvjete. Školski vrt postaje mjesto za učenje i rad, stjecanje praktičnih znanja o biljkama, klimatskim promjenama, ali i ugodno mjesto za igru i odmor. Stečene spoznaje prenose se iz škole i vrta u obitelj i lokalnu zajednicu, a lijepo uređen školski vrt postaje poticaj za odgovorno ponašanje i očuvanje okoliša i prirode.

Ravnateljica: Jasminka Falamić

OŠ DORE PEJAČEVIĆ NAŠICE

Učenička zadruga “Mladost”

Vrt biološke raznolikosti

...učimo djecu da je vrt
izvor zdravlja.

2022. / 2023.

LJEKOVITO, UKRASNO GRMLJE I DRVEĆE

Bazga
Sambucus nigra
Bazga pospješuje izlučivanje znoja, jača imunitet i potiče rad bubrega. Koristi se kod prehlade, gihta i nečiste kože.

Recept za sok od bazge: 30 cvjetova bazge prelići s 3 l vode, dodati 60 g limunske kiseline. Ostaviti da minje 24 sata, uz povremeno miješanje. Smjesu procijediti kroz gazu i otopiti 3 kg šećera. Razliti u boce. Držati na hladnom mjestu. Sok se razrijediti vodom u željenom omjeru.

Sljezolik
Hibiscus syriacus
Hibiskus je bogat voćnim kiselinama pa je njegov čaj osvježavajući napitak koji je zdrav, gasi žed i ima dobar okus.

Recept za čaj od hibiskusa: 1 žličicu hibiskusa prelići s 2 del kipuće vode, ostaviti 5 minuta i procijediti.

Drijenak
Cornus mas
Rumene plodove nazivamo drenjane koje nakon prvih mrazova postaju ukusno, ljekovito i vitaminima bogato voće. Omiljena su hrana pticama.

Recept za žele od drijenka: Oprane drenjane kuhati (s koštalicama), dok ne postanu pomećane. Potom ih je potrebno protisnuti kroz sito, a sok – još jednom – procijediti kroz gazu. Na svaku litru tako dobivenog soka dodati 75 dag šećera te kuhati na laganoj vatri, do željene gustoće.

Suručica
Spiraea vanhouttei
Koristi se protiv reume i gihta, kod bolesti mjehura i bubrega. Snižava povišenu tjelesnu temperaturu i ublažava bolove.

Recept za čaj od suručice: 2 žličice suručice prelići s 2 del kipuće vode, pustiti da odstoji poklopljeno 20 minuta uz povremeno miješanje, zatim procijediti.

Aronija
Aronia melanocarpa
Bogata je antioksidansima, vitaminima i mineralnim tvarima. Poboľšava cirkulaciju, pamćenje i usporava starenje.

Recept za sirup od aronije: Ushiti 1 kg aronije, dodati 200 g šećera i ostaviti na hladnom 24 sata. Ocijediti sok, dodati još 400 g šećera i zagrijati miješajući. Kuhati do 5 minuta. Vrćuće uliti u boce i odmah zatvoriti.

Lijeska
Corylus avellana
Plod lješnjak je energetski bogat, sadrži vitamine B i E te mineralne tvari. Listovi su bogati vitaminom C od samog ploda.

Recept za sirup protiv kašlja: Plodove lješnjaka valja ubrati u kolovozu ili rujnu te ih samjeti ili dobro zgnječiti. Tako usitnjen lješnjak treba pomiješati s medom pa koristiti kod upornog kašlja. Djeca uzimaju po jednu čajnu žličicu, a odrasli po jušnu žlicu lješnjaka s medom.

Lipa
Tilia cordata
Lipa potiče znojenje i jača imunitet pa se koristi za liječenje gripe i prehlade. Čaj se može piti preventivno kad u vrijeme virusa.

Recept za čaj od lipe: Uzeti 1 do 2 žličice suhog cvijeta lipe, prelići s 2 del kipuće vode. Nakon 10 minuta čaj procijediti i piti 2 do 3 puta dnevno zaslađen medom.

Orah
Juglans regia
Listovi su bogati taninima pa se koriste za liječenje upaljenih sluznica želuca, usta i crijeva.

Recept za čaj od oraha: 1 do 2 žličice orahovog lišća staviti u 2 del hladne vode i kuhati nakon vrenja još 3 do 5 minuta, zatim procijediti i piti 2 do 3 puta dnevno. Za grgljanje, ispiranje ili kupke čaj od oraha se može miješati sa čajem od kamilice u željenom omjeru. Poslužiti hladno.

Višnja
Prunus cerasus
Ljekovita svojstva: smanjuje rizik od dijabetesa, poboljšava san, pomaže kod bubrenih smetnji, ublažava alergije...

Recept za gusti sok od višnje: 5 kg očišćenih višanja pomiješati sa 3,5 kilograma šećera, 25 grama limunske kiseline i 1 vode. Sve stoji 24 sata. Procijediti kroz gazu. Sok uliti u sterilizirane boce i zatvoriti. Pripremati razrijeđeno s vodom.

Meteorološka postaja

- postavljena je u prednjem dijelu školskog vrta, mjerenja učenici mogu vrše tijekom čitave godine. Meteorološka postaja opremljena je za mjerenje padalina i luksometrom kojom se mjeri intenzitet Sunčevog zračenja. Primjenom digitalnih alata i aplikacija, moguće je uspoređuju podatke o klimatskim uvjetima sa klimom iz pojedinih dijelova svijeta, kojima pripadaju biljne vrste i tako stječu saznanja o klimatskim promjenama i jačini Sunčevog zračenja

Briga za životinje: TIMSKI RAD I SURADNJA

Školski vrt je stanište brojnih životinjskih vrsta koje pomažu održanju ekološke ravnoteže.

- U vrtu su postavljeni
- hoteli za kukce i
- kućice za ptice,

rezultat timskog i praktičnog rada skupina izvannastavnih aktivnosti **Biolozi i Modelari**.

Građevinski radovi

U jugozapadnom dijelu vrta izgrađena je drvena sjenica, kao učionica na otvorenom, te prilazna staza koja vodi do sjenice. Radove je izvodila tvrtka Elektro - Lovošević d.o.o. Našice.

- **Materijal za izgradnju sjenice je donacija od tvrtke Nexe d.o.o. Našice.**
- **Klupe i stolove izrađuju učenici u radioni Srednje škole Našice.**

Suradnja sa zajednicom:
NEXE d.o.o. Našice
SŠ Izidora Kršnjavoga Našice

„Bioklimatske oaze“

- **Sadnja biljaka** je započela je u jesen, nakon nabave sadnica u vrtnom centru i pripreme zemljišta. Biljke smo sadili u skupine prema podrijetlu iz pojedine klimatske zone: mediteranske, planinske, kontinentalne tropske i subtropske biljne vrste.
- Mediteranske biljke: lavanda, smokva, naranča, limun, maslina, nar
- Planinske biljke: jela, smreka, sekvoja, magnolija, hortenzija,
- Tropske biljke: banana, albicija,
- Kontinentalne biljke: vrba, brijest, dunja, šljiva

Planinske vrste

Picea pungens
bodljikava smreka

Prunus Laurus,
lovorika

SEQUIADENDRON
sekvoja
golemi mamutovac

MEDITERANSKE VRSTE

MANDARINA,
MASLINA,
NAR

Tropske vrste

ALBIZIA julibrisin
Summer Chocolate

Albizia julibrissin
svileni bagrem

SOBNA PALMA
FIKUS BENJAMIN

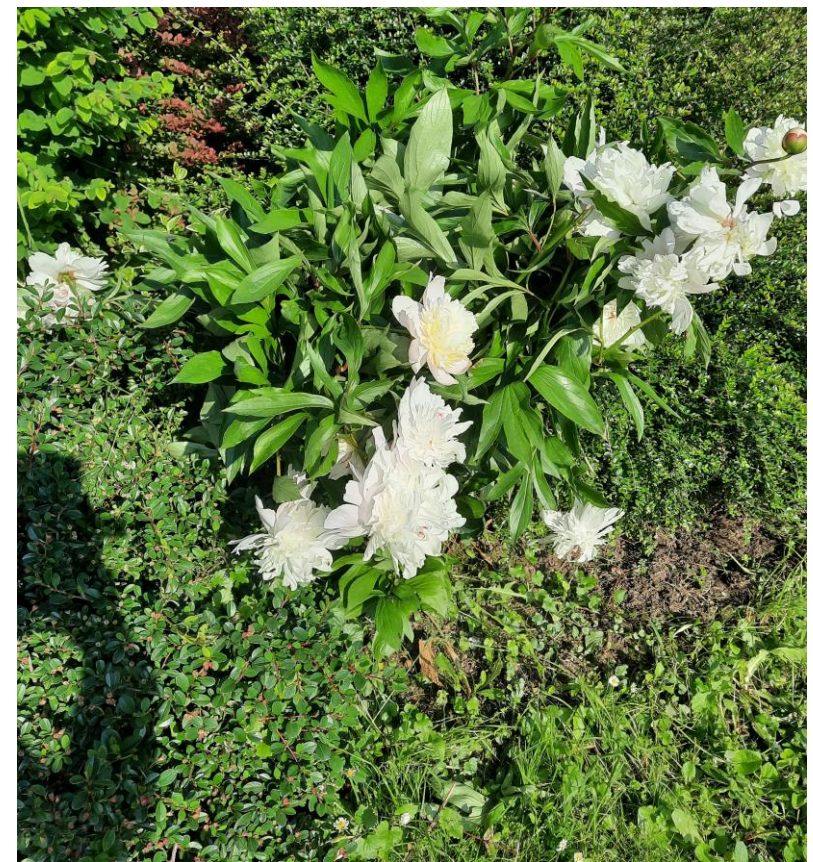

PURUNIKE

ŽUTA PERUNIKA

- HRVATSKI NACIONALNI CVIJET
- SIMBOL MIRA MEĐU NARODIMA

STARE AUTOHTONE SORTE

Božuri, hoje, pelargonije, ljubice, puzavci...

HORTENZIJE

UKRASNI
GRMOVI:
VAJGELIJE,
PAJASMIN

Kamenjar uz dvoranu

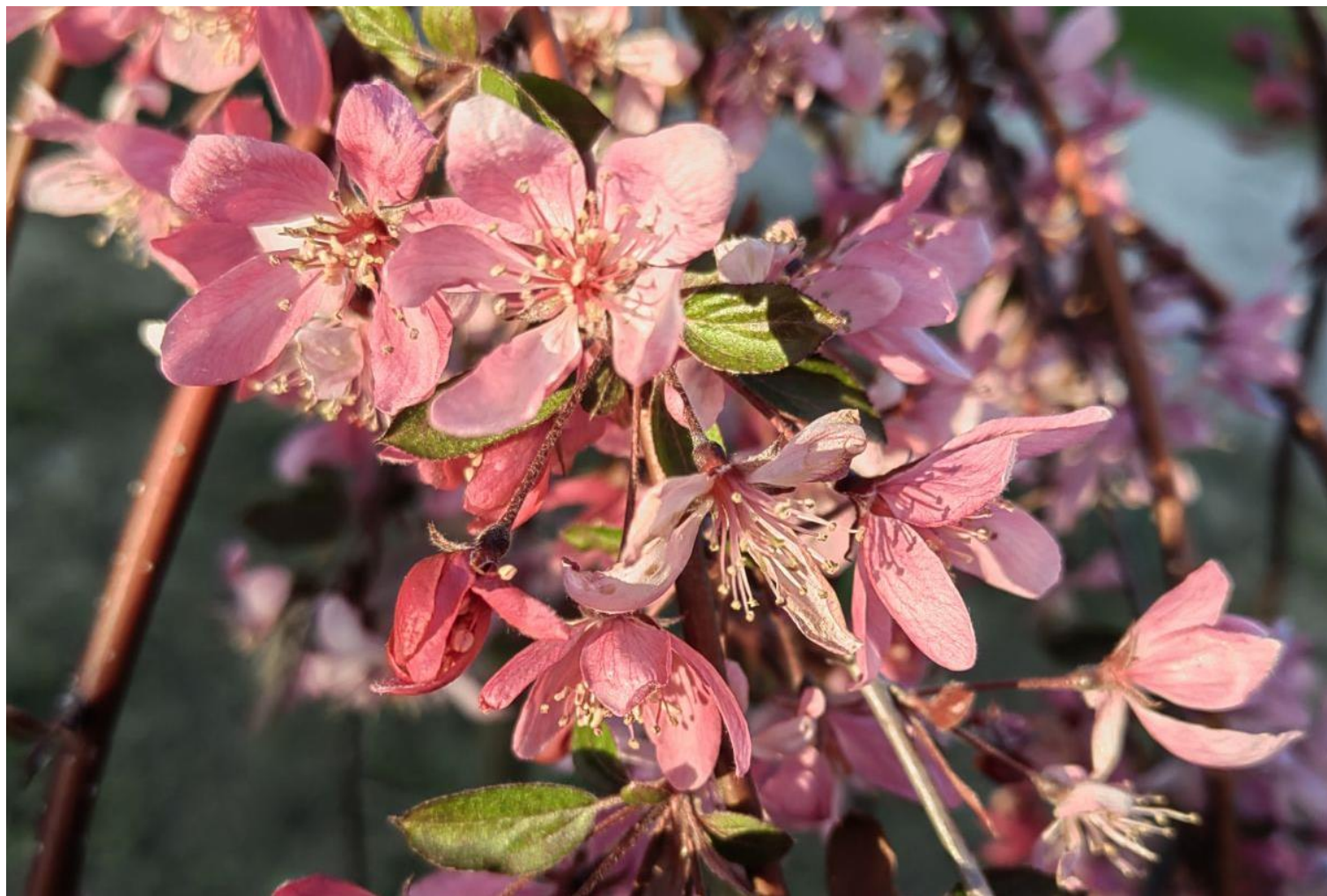

A circular frame containing a lush green landscape. In the foreground, there is a dense field of tall green grass. In the middle ground, a large, well-maintained lawn stretches out. In the background, a white house with a red roof is partially visible, surrounded by various trees, including tall evergreens and deciduous trees. The sky is blue with a few light clouds. The text "...„novi vidici”..." is overlaid on the lower part of the image in a white, serif font.

...„novi vidici”...

*HVALA NA
POZORNOSTI*

*Ravnateljica:
Jasminka
Falamić*